

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 14. kesäkuuta 2022
(OR. en)

10245/22

PECHE 213

SAATE

Lähetäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	14. kesäkuuta 2022
Vastaanottaja:	Neuvoston pääsihteeristö
Kom:n asiak. nro:	COM(2022) 284 final
Asia:	KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE Euroopan meri- ja kalatalousrahaston yhteisen seuranta- ja arviointijärjestelmän täytäntöönpanosta

---

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2022) 284 final.

Liite: COM(2022) 284 final

Bryssel 14.6.2022
COM(2022) 284 final

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

**Euroopan meri- ja kalatalousrahaston yhteisen seuranta- ja arviointijärjestelmän
täytäntöönpanosta**

Lyhenteet

YKP	Yhteinen kalastuspolitiikka
MARE	Meri- ja kalastusasioiden pääosasto
EMKR	Euroopan meri- ja kalatalousrahasto
EMKVR	Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahasto
EU	Euroopan unioni
FAME	Kalastuksen ja vesiviljelyn seuranta ja arviointi
YMP	Yhdennetty meripolitiikka
SWOT	Vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet, uhat (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats)

Sisältö

1. Johdanto	3
2. Yhteisen seuranta- ja arviointijärjestelmän täytäntöönpano	4
2.1. EMKR:n toimintalogiikka	6
2.2. Yhteiset indikaattorit	8
2.3. Toimia koskeva kumulatiiviset tiedot (Infosys)	9
2.4. Vuotuiset täytäntöönpanokertomukset	11
2.5. Arvioinnit	12
2.6. Tuloskehys.....	14
3. EMKVR:n seuranta- ja arviointikehys	14
4. Päätelmät.....	16

1. JOHDANTO

Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta (EMKR) tuettiin EU:n meri- ja kalastuspolitiikkaa vuosina 2014–2020. Rahastosta on käytettävissä yhteensä 6,4 miljardia euroa, josta jäsenvaltiot ja komissio hallinnoivat yhdessä (yhteistyössä toteutettava hallinnointi) 5,96:ta miljardia euroa. Tämä kertomus koskee ainoastaan yhteistyössä toteutettavan hallinnoinnin piiriin kuuluvia määrärahoja. Määrärahoja käytetään kalastuksen ja vesiviljelyn kestävyysedistämiseen, kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tehokkaan ja kestävä kaupan pitämisen ja jalostuksen edistämiseen, kalastuksen valvonnan tehostamiseen ja kalastuksenhoitoon liittyvän tieteellisen tiedon keräämisen parantamiseen. Määrärahoilla autetaan rannikkoyhteisöjä monipuolistamaan sinistä talouttaan ja lisätään EU:n rannikkojen houkuttelevuutta. Lisäksi niillä tuetaan ympäristönsuojelua ja vesiympäristön biologisen monimuotoisuuden rikastamista.

Yhteistyössä hallinnoitavien EMKR:n toimien seuranta varten perustettiin yhteinen seuranta- ja arviointijärjestelmä¹. Se auttaa kirjaamaan ja seuraamaan näiden toimien saavutuksia. Se lisää näin julkisten varojen käytön avoimuutta ja mahdollistaa EMKR:n tuen arvioinnin. Yhteisen seuranta- ja arviointijärjestelmän perustana on komission ja jäsenvaltioiden välisen jatkuvan vuoropuhelun, ylläpidon, tuen ja kokemusten jakamisen kehys. Kehyksen tavoitteena on tarjota yhteisiä ja vertailukelpoisia tietoja, jotka voidaan koota ja analysoida eri kriteerien perusteella eri jäsenvaltioissa.

Tämä on toinen kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle yhteisen seuranta- ja arviointijärjestelmän täytäntöönpanosta. Kertomuksessa keskitytään edellisen kertomuksen jälkeen tapahtuneeseen kehitykseen², esitellään täytäntöönpanon aikana saatuja kokemuksia ja tarkastellaan, miten ne on otettu huomioon kehitettäessä Euroopan meri-, kalastus- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) puitteita vuosiksi 2021–2027³. Tässä kertomuksessa ei esitetä yksityiskohtaisesti EMKR:n saavutuksia. Ne esitetään EMKR:n täytäntöönpanokertomuksissa, jotka ovat saatavilla MARE- pääosaston verkkosivustolla⁴.

Euroopan meri- ja kalastusrahastoa koskevan asetuksen 108 artiklan mukaisesti yhteisen seuranta- ja arviointijärjestelmän tavoitteena on

- a) osoittaa yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) ja yhdenmetyt meripolitiikan (YMP) edistyminen ja saavutukset, tarkastella EMKR:n toimien yleistä vaikutusta sekä arvioida niiden vaikuttavuutta, tehokkuutta ja asianmukaisuutta
- b) edistää YKP:n ja YMP:n tuen parempaa kohdentamista
- c) tukea seurantaan ja arviointiin liittyvää yhteistä oppimisprosessia sekä
- d) tuottaa hyvin perusteltuja, näyttöön perustuvia EMKR:n toimien arviointeja päätöksentekoprosessin tueksi.

---

¹ Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2328/2003, (EY) N:o 861/2006, (EY) N:o 1198/2006 ja (EY) N:o 791/2007 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1255/2011 kumoamisesta 15 päivänä toukokuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 508/2014 (Euroopan meri- ja kalastusrahastoa koskeva asetus) 107 artikla.

² Kuten Euroopan meri- ja kalastusrahastoa koskevan asetuksen 107 artiklan 4 kohdassa edellytetään. Edellinen kertomus julkaistiin vuonna 2018 (COM(2018) 48 final).

³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1139, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2017/1004 muuttamisesta.

⁴ https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/funding/fisheries-and-aquaculture-monitoring-and-evaluation-fame_en

Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi yhteinen seuranta- ja arviointijärjestelmä koostuu seuraavista osatekijöistä⁵:

- 1) toimintalogiikka, josta käy ilmi, miten painopisteet, erityistavoitteet ja toimenpiteet vaikuttavat toisiinsa⁶
- 2) yhteiset indikaattorit⁷
- 3) rahoitettaviksi valittuja toimia koskevat asianmukaiset kumulatiiviset tiedot⁸
- 4) toimintaohjelman täytäntöönpanoa koskeva vuotuinen kertomus⁹
- 5) arviointisuunnitelmat¹⁰
- 6) ennako- ja jälkiarvioinnit ja kaikki muut EMKR-ohjelmaan liittyvät arviointitoimet¹¹ sekä
- 7) tulosten tarkastelu¹².

Näitä näkökohtia on kuvattu yksityiskohtaisesti edellisessä EMKR:n yhteisen seuranta- ja arviointijärjestelmän täytäntöönpanoa koskevassa kertomuksessa¹³. **Tässä kertomuksessa keskitytään edellisen kertomuksen jälkeen esiin tulleisiin uusiin näkökohtiin.**

2. YHTEISEN SEURANTA- JA ARVIOINTIJÄRJESTELMÄN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Kustakin 1 jaksossa kuvatussa näkökohdasta keskusteltiin jäsenvaltioiden kanssa EMKR:n asiantuntijaryhmän kokouksissa¹⁴. Komissio hyödynsi näitä kokouksia sellaisten delegoitujen asetusten ja täytäntöönpanoasetusten puitteiden laatimiseksi, joilla tuetaan yhteistä seuranta- ja arviointijärjestelmää. Tätä osallistavaa lähestymistapaa jatkettiin koko ohjelmakauden ajan, ja hallintoviranomaiset osallistuivat yhteisen seuranta- ja arviointijärjestelmän kehittämiseen ja vahvistamiseen jakamalla parhaita käytäntöjä ja käsittelemällä yleisiä kysymyksiä. Tällä varmistettiin yhteinen vastuu järjestelmästä ja sen hyväksyntä sekä autettiin hallintoviranomaisia ja komissiota seurannan ja arvioinnin suorittamisessa.

---

⁵ Lueteltu komission delegoidun asetuksen (EU) 1014/2014 1 artiklassa.

⁶ Euroopan meri- ja kalastusrahastoa koskevan asetuksen 18 artiklan 1 kohta ja 116 artikla.

⁷ Euroopan meri- ja kalastusrahastoa koskevan asetuksen 109 artikla. Luettelo yhteisistä indikaattoreista on vahvistettu asetuksen (EU) N:o 1014/2014 liitteessä.

⁸ Euroopan meri- ja kalastusrahastoa koskevan asetuksen 97 artiklan 1 kohdan a alakohta (Infosys-kertomus).

⁹ Euroopan meri- ja kalastusrahastoa koskevan asetuksen 114 artikla, jolla täydennetään Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä sekä Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa, koheesiorahastoa ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 kumoamisesta 17 päivänä joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1303/2013 (yhteisiä säännöksiä koskeva asetus) 50 artiklaa.

¹⁰ Euroopan meri- ja kalastusrahastoa koskevan asetuksen 115 artikla luettuna yhdessä yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 56 artiklan kanssa.

¹¹ Euroopan meri- ja kalastusrahastoa koskevan asetuksen 115, 116 ja 117 artikla, joita luetaan yhdessä yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 55, 56 ja 57 artiklan kanssa.

¹² Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 21 artiklan 1 kohta.

¹³ COM(2018) 48 final.

¹⁴ Näiden kokousten asiakirjat ja raportit ovat saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff_en

Sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot soveltavat yhteistä seuranta- ja arviointijärjestelmää johdonmukaisesti, komissio perusti kalastuksen ja vesiviljelyn seuranta- ja arviointia varten teknisen tuen yksikön, joka tunnetaan nimellä FAME (fisheries and aquaculture monitoring and evaluation)¹⁵. Tukipalvelusta vastasi ulkopuolinen toimeksisaaja seitsemän vuoden ohjelmakauden ajan. Hallintoviranomaisilta kerättiin palautetta, kokemusta ja tietämystä, ja niitä kehitettiin FAMEn tukiyksikön kanssa. FAMEn laatimat työasiakirjat ja raportit ovat saatavilla Europa-sivustolla¹⁶. FAME auttoi komissiota ja jäsenvaltioita kunkin tässä luvussa esitetyn näkökohdan kehittämässä, täytäntöönpanossa ja analysoinnissa.

---

¹⁵ Lisätietoja FAMEsta on saatavilla osoitteessa https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/fame_en

¹⁶ https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/fame_en

Mitä yhteinen seuranta- ja arviointijärjestelmä voi kertoa meille Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta?

Yhteisessä seuranta- ja arviointijärjestelmässä yhdistetään useista lähteistä saatuja seuranta- ja arviointitietoja. Kutakin rahoitettua toimea koskevat tiedot voidaan yhdistää taustatietoihin jäsenvaltioiden tilanteesta ja ulkoisiin tietokantoihin, kuten yhteiseen alusrekisteriin.

- Yhteisillä tulosindikaattoreilla saadaan korkeimman tason tietoa. Esimerkiksi EMKR:n tuen ansiosta rannikkoyhteisöissä säilytettiin 31 594 työpaikkaa kalastus-, vesiviljely- ja jalostusaloilla.
- Menoja voidaan arvioida suhteessa Euroopan meri- ja kalastusrahastoa koskevan asetuksen toimenpiteisiin, joihin ne on sidottu. Esimerkiksi noin 33 prosenttia EMKR:n kokonaisrahoituksesta sidottiin biologista monimuotoisuutta tukeviin toimenpiteisiin (1 637 miljoonaa euroa).
- Lisäksi voidaan esittää yksityiskohtaisempi analyysi alan mukaan. Esimerkiksi 13 123 yksittäistä alusta sai EMKR:n tukea. Noin 25 prosenttia EMKR:n aluksille osoitetuista menoista myönnettiin pienimuotoista rannikkokalastusta harjoittaville aluksille (124 miljoonaa euroa).

Kukin esitetyistä esimerkeistä voidaan jaotella edelleen jäsenvaltion mukaan. Luvut liittyvät EMKR:n täytäntöönpanotilanteeseen 31. joulukuuta 2020. Lisätietoja ja esimerkkejä on saatavilla EMKR:ää koskevissa täytäntöönpanokertomuksissa MARE-pääosaston verkkosivustolla¹⁷⁴.

2.1. EMKR:n toimintalogiikka

toimintalogiikka kuvaa, miten poliittiset päätökset, toteutetut toimenpiteet ja toivotut tulokset vaikuttavat toisiinsa. Se on seurannan ja arvioinnin selkäranka politiikan tasolta aina yksittäisten ohjelmien ja toimien tasolle.

Euroopan meri- ja kalastusrahastoa koskevan asetuksen 5 artiklassa vahvistetaan EMKR:ään liittyvät EU:n tavoitteet. Poliitiikan tasolla ne on jaoteltu EU:n painopisteisiin ja erityistavoitteisiin Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan asetuksen 6 artiklan mukaisesti. Kukin EMKR:n täytäntöönpanosta vastaava jäsenvaltio¹⁸ suunnittelee toimenpideohjelman. Toimenpideohjelmassa vastataan kyseisen jäsenvaltion tukitarpeisiin valitsemalla käytettävissä olevista 51 toimenpiteestä. Jäsenvaltiot analysoivat vahvuuksiaan, heikkouksiaan, mahdollisuuksiaan ja uhkiaan (SWOT-analyysi) tarpeidensa määrittämiseksi. Analyysin avulla ne voivat päättää asianmukaisista toimenpiteistä ja niiden voimakkuudesta. Jäsenvaltiot valitsevat myös asianmukaiset tulos- ja tuotosindikaattorit ja asettavat tavoitearvot ja välitavoitteet taloudellisille indikaattoreille ja tuotos- ja tulosindikaattoreille. Niitä käytetään edistymisen seuraamiseen ja arvioinnin helpottamiseen. Komissio hyväksyy toimenpideohjelman. Jäsenvaltiot voivat muuttaa ohjelmiaan muuttuvien tarpeiden mukaan koko täytäntöönpanokauden ajan sen jälkeen, kun komissio on hyväksynyt ohjelman.

¹⁷ https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/funding/fisheries-and-aquaculture-monitoring-and-evaluation-fame_en

¹⁸ Kaikki jäsenvaltiot Luxemburgia lukuun ottamatta.

toimintalogiikkaa ehdotettiin ennalta määritellyksi rakenteeksi, jolla vastataan kaikkien jäsenvaltioiden tarpeisiin. Täytäntöönpanon aikana kävi kuitenkin ilmi, että joustavampi lähestymistapa olisi toimivampi. Jotkin näkökohdat, kuten EU:n painopisteet, toimivat hyvin. Ne helpottivat tietojen kokoamista Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot)¹⁹ tasolla. Muut näkökohdat, kuten temaattiset tavoitteet²⁰ (eli ERI-rahastojen 11 investointiprioriteettia edustavat korkeamman tason kootut tavoitteet), osoittautuivat merkityksellisiksi EMKR:n kannalta, koska sen määrärahat tällaista korkean tason analyysia varten ovat suhteellisen pienet.

Joissakin tapauksissa EMKR:n toimintalogiikkaan liittyvien näkökohtien välisiä jäykkiä yhteyksiä oli vaikea käsitellä. Euroopan meri- ja kalastusrahastoa koskevalla asetuksella luotiin yhteyksiä EU:n painopisteiden ja toimenpiteiden välille. Asetuksessa jotkin toimenpiteet määriteltiin hyvin tarkkaan. Esimerkiksi vesiviljelyyn tehtävät tuottavat investoinnit jaettiin 11 luokkaan. Käytännössä havaittiin, että jäsenvaltiot eivät soveltaneet tällaisia kapeasti määriteltyjä toimenpiteitä hyvin. Ne pitivät parempana rahoituksen myöntämistä laajemmista toimenpiteistä, joilla pyritään samoihin tavoitteisiin.

Komission delegoidulla asetuksella (EU) N:o 1014/2014²¹ luotiin yhteys EU:n painopisteiden ja yhteisten tulosindikaattoreiden välille. Jäsenvaltioiden toteuttamat toimenpiteet otetaan huomioon tulosindikaattoreissa. Jäljempänä 2.2 jaksossa esitetään ohjelman täytäntöönpanon aikana tehdyt havainnot yleisistä tulosindikaattoreista.

Täytäntöönpanon aikana oli tarpeen analysoida, miten EMKR:n toimenpiteet ja kustakin toimenpiteestä tuettujen toimien luonne auttoivat YKP:n tavoitteiden saavuttamisessa. Tätä varten työpajoissa kehitettiin tapauskohtaisia menetelmiä ja hyödynnettiin teknistä asiantuntemusta. Yksityiskohtaisten toimintatason tietojen saatavuus helpotti tätä analyysia. Esimerkiksi havaittiin, että 11 EMKR:n toimenpiteen puitteissa toteutetut toimet (esim. 47 artiklassa tarkoitettu innovointi, 48 artiklan 1 kohdan a–d ja f–h alakohdassa tarkoitettut vesiviljelyyn tehtävät tuottavat investoinnit ja 54 artiklassa tarkoitettu ympäristöpalveluja tarjoava vesiviljely) auttoivat saavuttamaan YKP:n kestävän vesiviljelytoiminnan kehittämistä koskevan tavoitteen. Tämäntyyppinen analyysi osoitti, miten tärkeää on, että kustakin toimesta on saatavilla yksityiskohtaisia tietoja.

Esimerkki: EU:n painopisteiden, erityistavoitteiden, toimenpiteiden ja tulosindikaattoreiden välinen yhteys

Unionin painopisteeseen 1 (ympäristön kannalta kestävän, resurssitehokkaan, innovatiivisen, kilpailukykyisen ja tietämykseen perustuvan kalastuksen edistäminen)

¹⁹ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/funding-programmes/overview-funding-programmes/european-structural-and-investment-funds_fi

²⁰ https://ec.europa.eu/regional_policy/en/policy/what/glossary/t/thematic-objectives

²¹ Komission delegoitu asetus (EU) N:o 1014/2014, annettu 22 päivänä heinäkuuta 2014, Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta ja neuvoston asetusten (EY) N:o 2328/2003, (EY) N:o 861/2006, (EY) N:o 1198/2006 ja (EY) N:o 791/2007 sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1255/2011 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 508/2014 täydentämisestä Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta rahoitettaviin toimiin sovellettavan yhteisen seuranta- ja arviointijärjestelmän sisällön ja rakenteen osalta (EUVL L 283, 27.9.2014, s. 11).

liittyy kuusi erityistavoitetta.

Kuhunkin erityistavoitteeseen liittyy useita vastaavia toimenpiteitä. Esimerkiksi kalastustoiminnan pysyvä lopettaminen ja kalastusmahdollisuuksien jakamista koskeville järjestelmille annettava tuki (Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan asetuksen 34 ja 36 artikla) ovat toimenpiteitä, joilla edistetään EU:n painopisteeseen 1 kuuluvan erityistavoitteen 3 (kalastuskapasiteetin ja käytettävissä olevien kalastusmahdollisuuksien välisen tasapainon varmistaminen) saavuttamista.

Erityistavoitteeseen 3 sovelletaan seuraavia yhteisiä tulosindikaattoreita: tulosindikaattori 1.3 (nettotuloksen muutos) ja tulosindikaattori 1.6 (muutos epätasapainossa olevien laivastojen prosenttiosuudessa).

Seuranta- ja arviointitietojen toimittamisessa noudatetaan kuvatus toimintalogiikan rakennetta. Tiedot toimitetaan kolmessa pääasiallisessa muodossa:

- toimia koskevat kumulatiiviset tiedot (Infosys), jotka toimitetaan kunkin vuoden maaliskuun lopussa
- vuotuiset täytäntöönpanokertomukset, jotka toimitetaan kunkin vuoden toukokuun lopussa sekä
- ennen ohjelmakautta, sen aikana ja sen jälkeen tehdyt arvioinnit.

Nämä tiedot otetaan huomioon yhteisissä tulosindikaattoreissa, jotka ovat EMKR:n saavutusten keskeisiä kuvaajia.

2.2. Yhteiset indikaattorit

Yleisesti ottaen EMKR:n yhteiset indikaattorit tarjosivat hyvän perustan sen täytäntöönpanon edistymisen seurannalle. Niiden arvot ilmoitetaan julkisesti saatavilla olevassa avoimen datan portaalissa²². Seuraavassa esitetään indikaattoreista tehdyt havainnot.

- Konteksti-indikaattorit ovat olennaisia SWOT-analyysin ja jäsenvaltioiden tarpeiden määrittämisen kannalta. Niiden sisällyttämisellä raportointiin ei kuitenkaan ollut merkitystä edistymisen seurannan kannalta.
- Kaikkein luotettavin tuotosindikaattori oli toimien lukumäärä. Se yksinkertaisti ohjelmasuunnittelua ja raportointia, ja sitä voidaan huomattavasti parantaa yhdistämällä se muihin toimintatason tietoihin.
- Jotkin indikaattorit olivat monimutkaisia ja vaikeita käyttää, koska tietoja ei ollut riittävästi tai koska tietojen keräämisessä oli eroja jäsenvaltioiden välillä (esimerkiksi indikaattorien positiivisia ja negatiivisia muutoksia – ”muutos tahattomissa saaliissa” tai ”muutos pyynnin polttoainetaloudellisuudessa” – pidetään myönteisinä muutoksina).
- Jotkin indikaattorit eivät täysin soveltuneet EMKR:n keskipitkän aikavälin suorien vaikutusten mittaamiseen. Sen sijaan ne suunnattiin enemmän YKP:n vaikutusten havainnointiin EMKR:stä riippumatta (esimerkiksi ”muutos tahattomissa saaliissa” tai ”muutos suojeltujen merialueiden kattavuudessa”).

²² <https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

- Hallintoviranomaiset välttivät monimutkaisempia indikaattoreita. Tällaisten indikaattorien ilmoitettiin usein olevan soveltumattomia ohjelmatasolla, tai niitä ei yksinkertaisesti raportoitu yksittäisten toimien tasolla.
- Erilaisia raportointivirheitä esiintyi usein. Useimmat niistä johtuivat indikaattorien määritelmien virheellisestä tulkinnasta ja vaihtelevista tiedonkeruukäytännöistä. Määritelmiä selkeytettiin ja parannettiin koko täytäntöönpanokauden ajan päivittämällä säännöllisesti indikaattorien määritelmiä koskevaa työasiakirjaa²³. Muut virheet johtuivat mittausyksiköiden epätasällisuudesta (esim. ilmaisun ”tuhatta euroa” käyttö pelkän ilmaisun ”euroa” sijasta). Nämä virheet havaittiin ja korjattiin raportoinnissa ja ohjelmasuunnittelussa, ja määritelmiä tarkistettiin niiden käytön parantamiseksi.
- Jäsenvaltioilla oli mahdollisuus raportoida ohjelmakohtaisia tulosindikaattoreita. Niiden merkitys asianomaisen jäsenvaltion raportoinnin ulkopuolella oli vähäinen, koska niitä ei voitu koota yhteen EU:n tasolla.
- Käytännössä havaittiin, että yhteiset tulosindikaattorit, jotka on määritelty ja tarkoitettu käytettäväksi vain tietyissä toimenpiteissä, ovat saattaneet soveltua yhtä hyvin käytettäväksi muissa toimenpiteissä. Täytäntöönpanon aikana kävi ilmi, että joustavampi lähestymistapa olisi ollut toimivampi.

Esimerkki: kolme EMKR:n yhteistä tulosindikaattoria, jotka kuvaavat rahaston saavutuksia vuosina 2014–2020

1. EMKR:stä rahoitettujen, EU:n valvonta-, tarkastus- ja täytäntöönpanojärjestelmän täytäntöönpanoa koskevien toimien lukumäärä:

suunniteltu, jäsenvaltioiden ohjelmien mukaisesti: **954 toimea**

toteutettu, jäsenvaltioiden vuotuisten täytäntöönpanokertomusten mukaisesti: **615 toimea.**

2. EMKR:stä rahoitetuilla yhteisölähtöisillä paikallisilla kehitysaloitteilla perustettujen uusien yritysten lukumäärä:

suunniteltu, jäsenvaltioiden ohjelmien mukaisesti: **750 yritystä**

toteutettu, jäsenvaltioiden vuotuisten täytäntöönpanokertomusten mukaisesti: **486 yritystä.**

3. Kalatalousalalla EMKR:n tuen ansiosta säilynyt työllisyys kokoaikavastaavuutena mitattuna:

suunniteltu, jäsenvaltioiden ohjelmien mukaisesti: **22 473 kokoaikavastaavaa**

toteutettu, jäsenvaltioiden vuotuisten täytäntöönpanokertomusten mukaisesti: **17 985 kokoaikavastaavaa.**

²³ FAME, *Working paper on definitions of EMFF common indicators* (työasiakirja EMKR:n yhteisten indikaattorien määritelmistä): https://ec.europa.eu/fisheries/cfp/emff/fame_en

2.3. Toimia koskeva kumulatiiviset tiedot (Infosys)

Kaudella 2014–2020 otettiin käyttöön raportointi EMKR-asetuksen 97 artiklan 1 kohdan nojalla. Tämän myötä tietoja saatiin paljon enemmän kuin niitä oli saatavilla Euroopan kalatalousrahastosta (EKTR) edellisellä kaudella (2007–2014). Kussakin jäsenvaltiossa tarvittiin kuitenkin jonkin aikaa sellaisten järjestelmien perustamiseen, jotka olivat yhteensopivia ja riittävän luotettavia tietojen kokoamiseksi, esimerkiksi havaitsemalla ja poistamalla yksikkövirheitä (esim. ilmaisun ”euroa” käyttö ilmaisun ”tuhatta euroa” sijasta). FAMEn tukiyksikkö laati useita työasiakirjoja ja tietoteknisiä apuvälineitä järjestelmien perustamisen helpottamiseksi. Välineiden avulla oli tarkoitus vähentää raportointivirheitä ja lyhentää aikaa, joka tarvitaan tietojen järjestämiseen ja viimeistelyyn ennen kuin niitä voidaan käyttää analysointiin.

Infosys on hyvin jäsenelty, yhteinen ja johdonmukainen tapa tallentaa tietoja. Näin ollen Infosysia voidaan käyttää edistymisen seurantaan, arviointiin ja vertailuanalyysiin jäsenvaltioiden tasolla. EU:n tasolla siitä on tullut korvaamaton väline luotettavien tietojen toimittamiseksi raportointia ja päätöksentekoa varten.

Mitä Infosys voi kertoa hankkeesta?

Toimen tasolla kirjatut tiedot auttavat komissiota ymmärtämään sen taustan. Esimerkiksi Almeriassa (Espanja) mikroyrityksenä toimiva kalastaja toteuttaa monipuolistamiseen ja uusiin tulomuotoihin liittyvää EMKR:n toimea kehittämällä avomerikalastukseen liittyvää matkailua aluksellaan. Alus voidaan tunnistaa kalastuslaivastorekisterin tunnistenumeraalla, johon on liitetty tiedot aluksen koosta, konetehosta, luokasta ja tärkeimmistä pyydyksistä.

Toimen alkamis- ja päättymispäivät ilmoitetaan. Toimen kokonaiskustannukset ja rahoitustiedot ilmoitetaan. Esimerkiksi puolet rahoituksesta tulee EMKR:n määrärahoista ja loput julkisen ja yksityisen rahoituksen yhdistelmästä.

Yritykselle annetaan yhteisen tilastollisten alueyksiköiden nimikkeistön (NUTS) koodi, ja toimen kattama paikallinen alue ilmoitetaan. Tiedot voivat myös osoittaa, miten merkityksellinen toimi on sukupuolten tasa-arvon edistämisen kannalta kalastusalalla.

Toimi toteutetaan Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan asetuksen 30 artiklan (tulonlähteiden monipuolistaminen ja uudet muodot) mukaisesti. Tulos mitataan yhteisellä indikaattorilla ”nettotuloksen muutos”.

Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan asetuksen 97 artiklassa edellytetään, että hallintoviranomaiset toimittavat komissiolle kumulatiiviset tiedot rahoitettaviksi valituista toimituksista. Kunkin vuoden maaliskuun lopussa toimitettavat tiedot kattavat täytäntöönpanon edellisen kalenterivuoden loppuun asti. Aiempien rahoitusvälineiden (kalatalouden ohjauksen rahoitusväline ja EKTR) raportointijärjestelmien tavoin tätä raportointijärjestelmää kutsutaan yleisesti Infosysiksi.

Infosys-raportoinnin avulla annetut EMKR:n toiminnallisen tason tiedot ovat ainutlaatuisen yksityiskohtaisia. Kahdessa täytäntöönpanoasetuksessa²⁴ kuvataan yksityiskohtaisesti vaaditut tiedot ja tietokannan rakenne. Tiedoissa kuvataan edistyminen ja saavutukset toimen tasolla ja kerrotaan näin, mitä tapahtuu paikan päällä. Tietoihin sisältyy keskeiset tiedot tuensajaajasta (esimerkiksi yrityksen koko tai sukupuoli) ja toimesta (esimerkiksi toiminnan tyyppi, talousarvio, toimeen osallistuvien kalastajien määrä ja kohteena oleva kokonaisalue). Hallintoviranomaisten ja tuensajien hallinnollisen rasitteen keventämiseksi suurin osa Infosys-tiedoista on jo tallennettu kansallisiin tietokantoihin, jotka on luotu kutakin toimea koskevien tietojen tallentamista ja säilyttämistä koskevien vaatimusten täyttämistä varten.

2.4. Vuotuiset täytäntöönpanokertomukset

Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan asetuksen 114 artiklan ja yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 50 artiklan mukaan kunkin ohjelman vuotuinen täytäntöönpanokertomus on toimitettava komissiolle viimeistään kunkin vuoden toukokuun 31. päivänä. Vuotuisissa täytäntöönpanokertomuksissa esitetään yhteenveto toimintaohjelmien täytäntöönpanoon liittyvistä tärkeimmistä saavutuksista ja haasteista. Infosysin tavoin vuotuiset täytäntöönpanokertomukset kattavat täytäntöönpanon edellisen kalenterivuoden loppuun asti. Komissio ja jäsenvaltiot käyttävät vuotuisten täytäntöönpanokertomusten täytäntöönpanoa koskevaa yhteenvetoa ja arvioivat saavutuksia ja tekevät tarvittaessa mukautuksia.

Vuotuisissa täytäntöönpanokertomuksissa annetaan kahdentyyppistä tietoa: kvalitatiiviset tiedot, joissa kuvataan tärkeimmät saavutukset ja haasteet, ja kvantitatiiviset tiedot, jotka sisältävät kootut tiedot taulukkomuodossa. Ne sisältävät myös ohjeelliset määrärahat toimenpiteiden tasolla.

Vuotuiset täytäntöönpanokertomukset ovat arvokkaita tietolähteitä erityisesti sen osalta, miten ohjelman täytäntöönpano on kehittynyt ohjelmakauden aikana, mikä on ollut menestyksestä ja missä on ongelmia ja haasteita.

Vuotuisessa täytäntöönpanokertomuksessa olevat tiedot koskevat täytäntöönpanotilannetta edellisen joulukuun lopussa. Kun otetaan huomioon kertomuksen laatimiseen, toimittamiseen ja hyväksymiseen sekä tarvittavien korjausten tekemiseen tarvittava aika, sen sisältämät tiedot ovat julkaisuhetkellä yleensä noin yhdeksän kuukautta vanhoja.

Vuotuisten täytäntöönpanokertomusten tietoja käytetään myös tietojen kokoamiseen ERI-rahastojen tasolla, ja ne asetetaan julkisesti saataville avoimen datan portaalissa²⁵. Infosysia puolestaan käytetään teknisempiin ja yksityiskohtaisempiin analyysihin. Kaksi erillistä kvantitatiivisten tietojen raportointivirtaa on tehnyt analyysistä monimutkaisempaa. Tämä johtuu siitä, että tuloksena saatuja tietojoukkoja on vertailtava eroavaisuuksien ja virheiden havaitsemiseksi.

Mitä vuotuiset täytäntöönpanokertomukset voivat kertoa täytäntöönpanosta?

²⁴ Komission täytäntöönpanoasetukset (EU) N:o 1242/2014 ja (EU) N:o 1243/2014.

²⁵ <https://cohesiondata.ec.europa.eu/>

Vuotuisissa täytäntöönpanokertomuksissa annetaan tietoa ohjelman täytäntöönpanoon ja tuloksellisuuteen vaikuttavista seikoista kuvaamalla kansallista taloudellista ja oikeudellista ympäristöä. Tämä on tärkeää, jotta komissio voi esittää havaintoja ja tehdä jäsenvaltioiden kanssa niiden erityisiin haasteisiin liittyvää yhteistyötä täytäntöönpanon parantamiseksi. Kertomuksissa annetaan yksityiskohtaisia tietoja pienimuotoisen rannikkokalastuksen tukemisesta, esimerkiksi pää- tai apumoottorien korvaamisesta tai nykyaikaistamisesta.

Vuotuisissa täytäntöönpanokertomuksissa kuvataan myös ohjelman arviointisuunnitelmaan kuuluvat toimet ja esitetään yhteenveto suoritetuista arvioinneista. Vuosien 2017 ja 2019 kertomuksiin sisältyi erityisiä osioita, joissa annettiin lisätietoja ilmastonmuutokseen liittyvien tavoitteiden ja älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun tukemisesta.

2.5. Arvioinnit

Jäsenvaltiot suorittivat ennakoarviointeja²⁶ ohjelmien suunnittelun perustaksi. Nämä arvioinnit toimitettiin komissiolle yhdessä toimintaohjelmien kanssa. Komissio laati yhteenvedon ennakoarvioinneista²⁷. Yhteenveto osoitti, että ennakoarvioinnin suurin hyöty oli tuki, jota siitä saatiin SWOT-analyysien tekemiseen, ohjelmien erityisten toimintatarpeiden tunnistamiseen ja indikaattoritavoitteiden määrittämiseen.

Kuhunkin ohjelmaan sisältyy myös arviointisuunnitelma säännöllisten arviointien ja asianmukaisten jatkotoimien varmistamiseksi. Arvioinneissa olisi tarkasteltava EMKR:n vaikuttavuutta, tehokkuutta ja vaikutusta²⁸. Ohjelmakauden aikana on vähintään kerran tehtävä arviointi, jossa tarkastellaan, miten EMKR-rahastoista maksettu tuki on edistänyt kunkin EU:n painopisteen mukaisia tavoitteita. Nämä arvioinnit otetaan huomioon EMKR:n jälkiarvioinnissa, joka on määrä tehdä vuoden 2024 loppuun mennessä²⁹.

Jäsenvaltioiden yleisimpiä arviointityyppejä ovat prosessien ja menettelyjen arvioinnit. Useimmat niistä oli jäsennellyt siten, että niissä arvioitiin prosessien vaikuttavuutta ja tehokkuutta toimenpideohjelman tasolla erityistavoitteiden ja toimenpiteiden mukaan. Erityisarviointeja tehtiin muun muassa seuraavista aiheista:

- yhteisölähtöisen paikallisen kehittämisen täytäntöönpanon arviointi
- käytöstäpoistojärjestelmän kustannus-hyötyanalyysi
- hummerien V-lovimerkintäjärjestelmän arviointi
- kestävän kalastuksen järjestelmän arviointi
- kiertävien vesiviljelyjärjestelmien arviointi
- sinisen talouden alojen vaikutustenarviointi sekä
- rahoitusvälineiden käyttöä koskeva ennakoarviointi.

²⁶ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 55 artikla.

²⁷ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/a47f1ad1-055d-11e7-8a35-01aa75ed71a1>

²⁸ Euroopan meri- ja kalastusrahastoa koskevan asetuksen 115 artikla ja yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 56 artikla.

²⁹ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 57 artikla.

Vuotuisissa täytäntöönpanokertomuksissa esitettyjen arvioinneista saatujen tietojen perusteella havaittiin kolme keskeistä tulosta:

- arvioinneissa esitettyjen huomautusten perusteella toimintaohjelmiin tehtävät muutokset, joiden tarkoituksena on pääasiassa kohdentaa rahoitusta uudelleen vähemmän kiinnostusta herättävistä toimenpiteistä kysyntää lisääviin toimenpiteisiin
- kansallisten sääntöjen ja menettelyjen yksinkertaistaminen, virtaviivaistaminen ja mukauttaminen sekä
- Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoon (EMKVR) liittyvien ideoiden kehittäminen ja ohjelmaluonnosten laatiminen.

Vuotuisten täytäntöönpanokertomusten arviointiyhteenveto sekä kalastuksen ja vesiviljelyn seuranta- ja arviointiyksikön (FAME) arviointituki ja valmiuksia kehittävät työpajat³⁰ osoittivat, että arviointien laatu ja laajuus vaihtelivat huomattavasti eri jäsenvaltioissa. Arviointien laatu ja laajuus riippuivat paljolti seuraavista seikoista:

- hallintoviranomaisten organisaatio ja niiden tehokkuus kansallisen ohjelman valvonnassa
- sopimussuhteisten asiantuntijoiden asiantuntemuksen taso sekä
- valmistautumisen ja asiantuntemuksen taso seuraavissa asioissa:
  - arviointiin sovellettava tehtävänkuvaus
  - sopivien arviointikysymysten laatiminen sekä
  - arviointiin liittyvien tarjouskilpailumenettelyjen valintaperusteiden määrittäminen.

Jäsenvaltiot ilmoittivat, että niillä oli vaikeuksia päättää arviointikysymysten määrästä ja laajuudesta, minkä vuoksi arviointi voisi olla joko liian yleinen tai liian kohdennettu tietyn aiheen kannalta käytettävissä olevan ajan ja määrärahojen mukaan.

Esimerkkejä tuloksellisuuden ja täytäntöönpanon arvioinnista

Vuonna 2020 yksi jäsenvaltio teki arvioinnin tuloksellisuudesta ja täytäntöönpanoprosessista. Tuloksellisuuden arvioinnissa keskityttiin siihen, miten tehokkaasti EMKR:n toimenpiteillä oli edistetty toimintaohjelman erityistavoitteiden saavuttamista. Täytäntöönpanoprosessin arvioinnissa arvioitiin EMKR:n tuen täytäntöönpanomekanismin vaikuttavuutta ja tehokkuutta arvioimalla hallintorakenteita ja täytäntöönpanomenetelmiä.

Arviointien perusteella jäsenvaltio päätti seurata ohjelman täytäntöönpanon tavoitteita ja kohdentaa uudelleen varoja sellaisista toimenpiteistä, joissa ei todennäköisesti pystytä käyttämään kaikkia niille osoitettuja määrärahoja, toimenpiteisiin, joiden kysyntä on suurempi. Tämän johdosta annetuissa suosituksissa ehdotettiin tukitoimien määrän virtaviivaistamista hallinnon tehostamiseksi ja selkeyttämiseksi hakijoiden kannalta. Niissä ehdotettiin myös tietojärjestelmän parantamista ja ohjelmien

³⁰ Työpajat, joiden tarkoituksena on auttaa hallintoviranomaisia parantamaan toimiansa laatua ja syvyyttä. Niissä esimerkiksi autetaan suunnittelemaan erityisiä kohdennettuja arviointikysymyksiä, jotka ovat soveltuvia työtä varten käytettävissä olevien resurssien ja tietojen kannalta.

hallinnointimenettelyjen yksinkertaistamista, erityisesti mahdollistamalla avustusten sähköinen käsittely.

2.6. Tuloskehys

Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 21 ja 22 artikla muodostavat perustan tuloskehykselle ja sen soveltamiselle ohjelmien tarkasteluun. Tulosten tarkastelussa arvioitiin ohjelmien välitavoitteiden saavuttamista EU:n painopisteiden tasolla käyttäen jäsenvaltioiden vuonna 2019 toimittamissa vuotuisissa täytäntöönpanokertomuksissa esitettyjä tietoja.

Komissio teki kunkin EMKR:n ohjelman osalta päätökset EU:n painopisteistä, joiden välitavoitteet oli saavutettu (rahoitus- ja tuotosindikaattorit). Suoritusvaraus (5–7 prosenttia kunkin painopisteen määrärahoista kyseisen jäsenvaltion päätöksen mukaisesti) kohdennettiin näihin painopisteisiin. Suoritusvaraus niiden painopisteiden osalta, joiden välitavoitteita ei ollut saavutettu, kohdennettiin uudelleen niihin painopisteisiin, joiden osalta ne oli saavutettu.

Tuloskehys, erityisesti ohjelmien tarkastelu, edellytti analysointia ja päätösten tekemistä. Tarkastelun perusteella kannustettiin parantamaan täytäntöönpanoa, mutta kannustin ei ollut kovin vahva. Alisuoriutumisen seurauksena EU:n varoja oli siirrettävä painopistealalta toiselle. Tämä vastaa hallintoviranomaisen loogisia toimia täytäntöönpanon parantamiseksi tavanomaisissa olosuhteissa, myös ilman tarkastelua.

3. EMKVR:N SEURANTA- JA ARVIOINTIKEHYS

EMKVR:n seuranta- ja arviointikehys perustettiin osana EU:n talousarvion tuloskehystä³¹. Tähän tuloskehykseen sisältyy erilaisia käsitteitä, kuten keskeiset tulosindikaattorit, yhdenmukaistettu raportointi ja menojen seuranta horisontaalisten näkökohtien, kuten ilmaston ja ympäristön, osalta. Kullakin rahastolla on näin ollen räätälöity kehys. EMKVR:n seuranta- ja arviointikehys perustuu EMKR:n täytäntöönpanosta saatuihin kokemuksiin, joita kuvaillaan 2 jaksossa. Tässä jaksossa kuvataan lyhyesti seuranta- ja arviointikehyseseen liittyvät uudet seikat. Yksityiskohtaiset tiedot julkaistaan työasiakirjassa, joka julkaistaan MARE-pääosaston verkkosivuston EMKVR:ää käsittelevällä sivulla³².

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston toimintalogiikka on EMKR:n toimintalogiikkaa joustavampi. Painopisteitä ja erityistavoitteita on vähemmän, eikä EMKR:n yksityiskohtaisia toimenpiteitä enää käytetä ohjelmasuunnittelun ja seurannan välineinä. Sen sijaan jäsenvaltioilla on vapaus valita ja muotoilla toimenpiteet, jotka on räätälöity niiden erityistarpeiden mukaan.

Jäsenvaltiot voivat myös vapaasti valita sopivimmat yhteiset tulosindikaattorit toimiensa vaikutusten mittaamiseksi. Indikaattorit esitetään EMKVR:ää koskevassa asetuksessa³³,

³¹ Kuvattu asiakirjassa COM(2021) 366 final.

³² https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/funding/emfaf_en

³³ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1139, annettu 7 päivänä heinäkuuta 2021, Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston perustamisesta ja asetuksen (EU) 2017/1004 muuttamisesta.

ja niiden määrää vähennettiin EMKR:n 35:stä 22:een (25, kun alaindikaattorit otetaan huomioon). Niitä yksinkertaistettiin ja kuvattiin monien EMKR:n indikaattoreihin liittyvien epävarmuustekijöiden ja virheiden poistamiseksi.

Jäsenvaltiot eivät toimita vuotuista täytäntöönpanokertomusta EMKVR:n puitteissa. Sen sijaan ne raportoivat jäsenllymmiin ja säännöllisemmin kvantitatiivisia tietoja, kuten vuosien 2021–2027 yhteisiä säännöksiä koskevassa asetuksessa³⁴ täsmennetään. Näitä kvantitatiivisia tietoja täydennetään kahdesti vuodessa toimintatason täytäntöönpanoa koskevilla tiedoilla (Infosys). Hallintoviranomaisen ja komission väliset vuotuiset tulosten tarkastelukokoukset tarjoavat tilaisuuden käsitellä ohjelman laadullisia näkökohtia.

Arvioinnit ovat edelleen keskeinen osa kehystä. Jäsenvaltioiden on toteutettava ohjelmistaan arviointi, jotka perustuvat yhteen tai useampaan seuraavista kriteereistä: tuloksellisuus, tehokkuus, merkityksellisyys, johdonmukaisuus ja unionin tasolla saatava lisäarvo³⁵. Tavoitteena on parantaa ohjelmien suunnittelun ja toteuttamisen laatua. Arvioinnit voivat kattaa myös muita merkityksellisiä kriteereitä, kuten osallistavuus, syrjimättömyys ja näkyvyys. Kehyksessä säädetään myös EMKVR:n täytäntöönpanon väli- ja loppuarvioinnista.

Vuosien 2021–2027 yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 16 artiklassa vahvistetaan tuloskehys. Kehyksessä asetetaan tuotos- ja tulosindikaattoreille välitavoitteet ja tavoitearvot ja yhdistetään ne erityistavoitteisiin. Tämä helpottaa rahaston toiminnan valvontaa, siitä raportointia ja sen arviointia täytäntöönpanokauden aikana. EMKVR:ää koskevassa asetuksessa ei säädetä tulosten tarkastelusta ja suoritusvarauksen myöhemmästä kohdentamisesta.

Taulukko 1 esitetään yleiskatsaus merkittävimmistä eroista kauden 2014–2020 ja kauden 2021–2027 välillä. Yleisesti ottaen EMKVR:n kehukseen kuuluvaa seuranta- ja arviointia on yksinkertaistettu, ja se on EMKR:n kehystä johdonmukaisempi ja joustavampi.

Taulukko 1: EMKR:n ja EMKVR:n seuranta- ja arviointikehysten vertailu

Näkökohta	Vuosien 2014–2020 yhteinen seuranta- ja arviointijärjestelmä (EMKR)	Vuosien 2021–2027 seuranta- ja arviointikehys (EMKVR)
toimintalogiikka	Valmiiksi määritelty	Joustavampi, vähemmän rajoituksia
Toimintalinjat	6	4
Erityistavoitteet	17	10
Toimenpiteet	Määritelty ennalta Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevassa asetuksessa	Ei toimenpiteitä; jäsenvaltiot määrittelevät toimen tyypit erityistavoitteen tasolla (tukeen oikeuttamattomia toimia ei oteta huomioon)

³⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2021/1060, annettu 24 päivänä kesäkuuta 2021, Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahasto plussaa, koheesiorahastoa, oikeudenmukaisen siirtymän rahastoa ja Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevista yhteisistä säännöksistä ja varainhoitosäännöistä sekä turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahastoa, sisäisen turvallisuuden rahastoa ja rajaturvallisuuden ja viisumipolitiikan rahoitusvälinettä koskevista varainhoitosäännöistä.

³⁵ Vuosien 2021–2027 yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 44 artikla.

Näkökohta	Vuosien 2014–2020 yhteinen seuranta- ja arviointijärjestelmä (EMKR)	Vuosien 2021–2027 seuranta- ja arviointikehys (EMKVR)
Konteksti-indikaattorit	53	Ei ole
Tulosindikaattorit	35, mukaan lukien alaindikaattorit	25, mukaan lukien alaindikaattorit
Tuotosindikaattorit	28	1
Toimintatyyppi	160	66
Raportteja vuodessa	Kerran	Toimintatason tiedot: kaksi kertaa; rahoitustiedot: kolme kertaa
Arviointisuunnitelma	Yllä, osa toimintaohjelmaa	Kyllä, sisäinen asiakirja
Arviointi	Ennakoarviointi vuonna 2015 (jäsenvaltiot), arvioinnit täytäntöönpanokauden aikana (jäsenvaltiot), jälkiarviointi vuonna 2024 (komissio)	Arvioinnit täytäntöönpanokauden aikana (jäsenvaltiot), väliarviointi vuonna 2024 (komissio), vaikutustenenarviointi vuonna 2029 (jäsenvaltiot), jälkiarviointi vuonna 2031 (komissio)
Tuloskehys	Sisältyy, mutta ohjeita ei ole annettu	Sisältyy; jäsenvaltiot saivat tuloskehysten menetelmiä koskevan asiakirjan ³⁶

Lähde: FAME, 2021

4. PÄÄTELMÄT

Kun EMKR:n yhteinen seuranta- ja arviointijärjestelmä perustettiin vuonna 2014, siinä toimitettiin ensimmäistä kertaa vertailukelpoisia raportteja toiminnan tasolla kaikissa jäsenvaltioissa. Järjestelmä perustui ennalta määriteltyyn toimintalogiikkaan ja yhteisiin indikaattoreihin. Sen jäykkä rakenne aiheutti joitakin vaikeuksia, jotka liittyivät esimerkiksi rahoituksen täytäntöönpanotoimenpiteiden kuvailun yksityiskohtaisuuteen, vaatimusten ja määritelmien erilaisiin tulkintoihin eri jäsenvaltioissa sekä muihin ERI-rahastoihin nähden eritasoisiin tukitoimiin. Komissio on FAMEn tukiyksikön avustuksella tehnyt jatkuvaa työtä näiden ongelmien ratkaisemiseksi. FAME on myös tarjonnut tarvittavaa tukea, analyysseja ja koulutusta sekä jäsenvaltioille että komissiolle. Työpajoissa, työasiakirjoissa ja tapauskohtaisessa tuessa hyödynnettiin kollektiivista kokemusta ja yhdenmukaistettiin ja parannettiin huomattavasti hallintoviranomaisten valmiuksia kerätä tietoja EMKR:n tuloksellisuudesta, raportoida siitä ja arvioida sitä. EMKR:n täytäntöönpanosta saadut kokemukset ovat olleet keskeisessä asemassa kehitettäessä kevyempiä ja yksinkertaisempia puitteita, joista raportoidaan tiheämmin kaudella 2021–2027.

³⁶ Tuloskehysten menetelmiä koskeva työasiakirja jaettiin ja esiteltiin kesäkuussa 2021. Sen tarkoituksena on helpottaa ohjelmien hyväksymistä, tarjota malli jäsenvaltioiden ohjelmien toimintalogiikalle ja perusta indikaattoreiden valinnalle ja välitavoitteiden, tavoitteiden ja rahoitusarvioiden määrittelylle (ja niiden myöhemmälle tarkistamiselle). Nämä näkökohdat voivat muodostaa perustan myöhemmässä vaiheessa laadittavalle seuranta- ja arviointisuunnitelmalle ja antaa ohjelmasuunnittelijoille ja sidosryhmille ohjeita tietämyksen keräämisestä organisaatioissa.